

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRLİYİ

AZƏRBAYCANDA YERKÖKÜ İSTEHSALI İLƏ BAĞLI

ARAYIŞ

Bakı – 2024

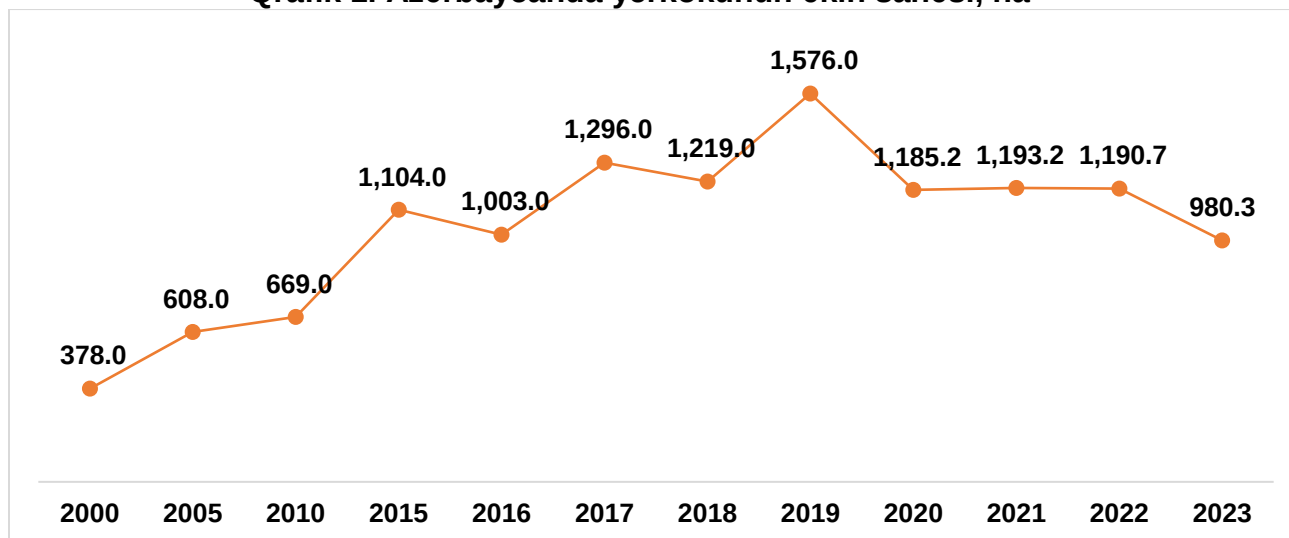
MÜNDƏRİCAT

1. Sahə, istehsal və məhsuldarlıq göstəriciləri	3
2. Qiymət göstəriciləri	5
3. İdxal və ixrac göstəriciləri	6
4. Qlobal istehsal, idxal və ixrac göstəriciləri	7

1. Sahə, istehsal və məhsuldarlıq göstəriciləri

2023-cü ildə yerkökünün əkin sahəsi 2019-cu ilə nisbətən 37.8%, 2022-ci ilə nisbətən isə 17.7% azalaraq 980.3 hektar olub (*Qrafik 1*).

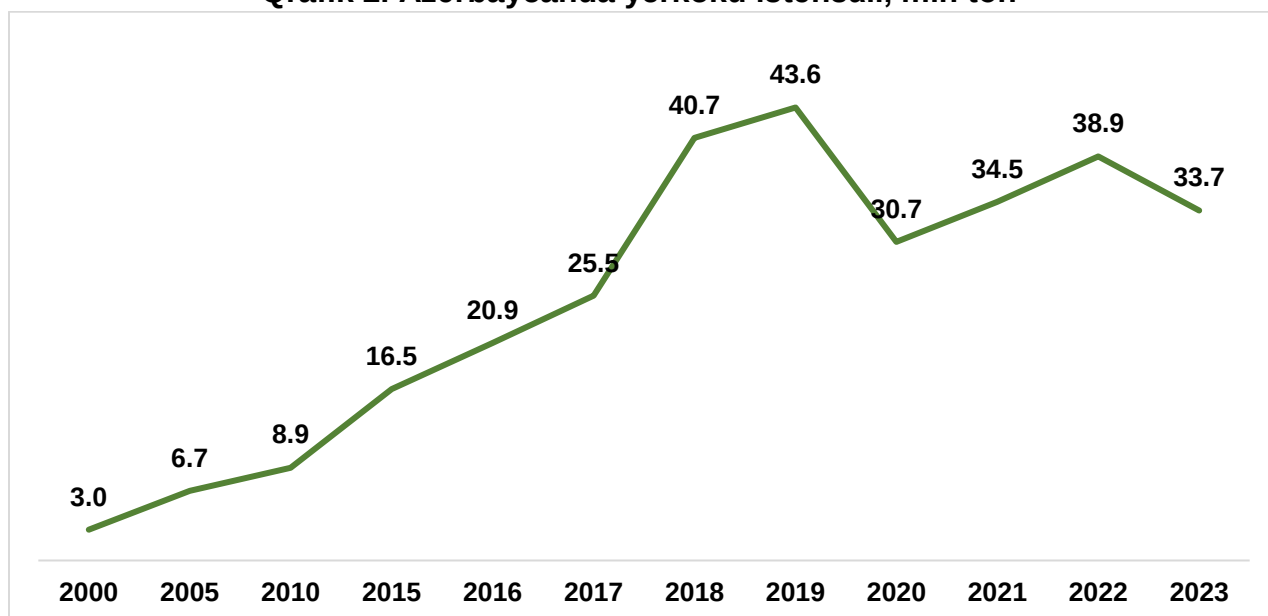
Qrafik 1. Azərbaycanda yerkökünün əkin sahəsi, ha

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2023-cü ildə yerkökü istehsalı 2019-cu ilə nisbətən 22.7%, 2022-ci ilə nisbətən isə 13.4% azalaraq 33.7 min ton olub (*Qrafik 2*).

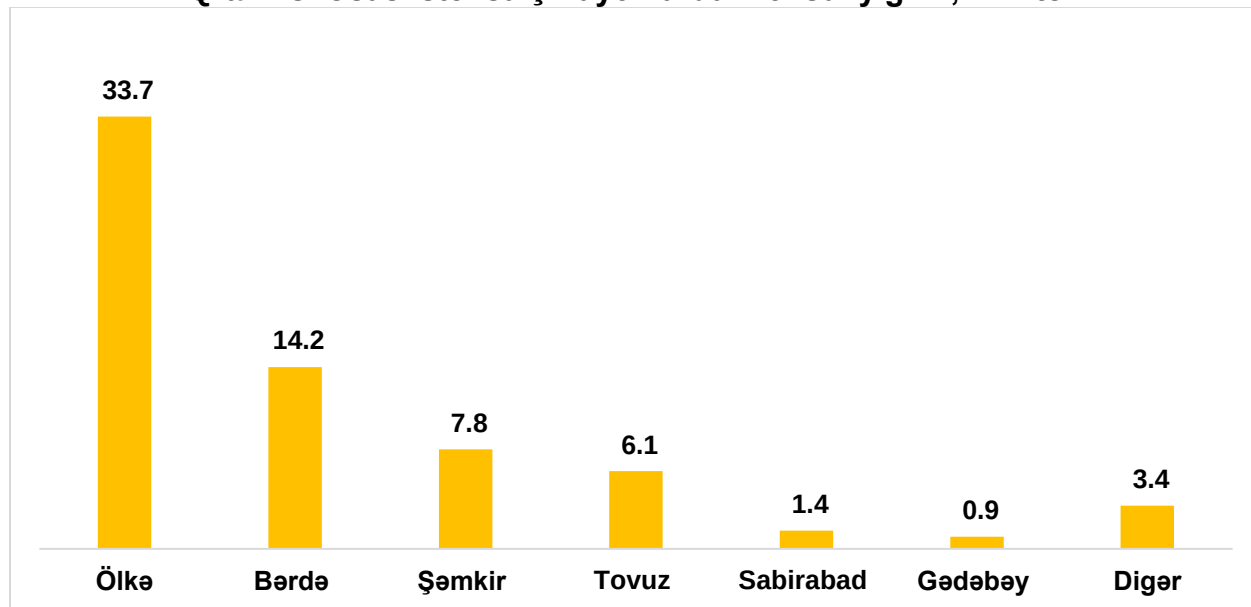
Qrafik 2. Azərbaycanda yerkökü istehsalı, min ton

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

🇦🇩 2023-cü ildə ölkə üzrə yerkökü istehsalının 90.0%-ni Bərdə (42.1%), Şəmkir (23.1%), Tovuz (18.1%), Sabirabad (4.2%) və Gədəbəy (2.7%) rayonlarının payına düşüb (Qrafik 3).

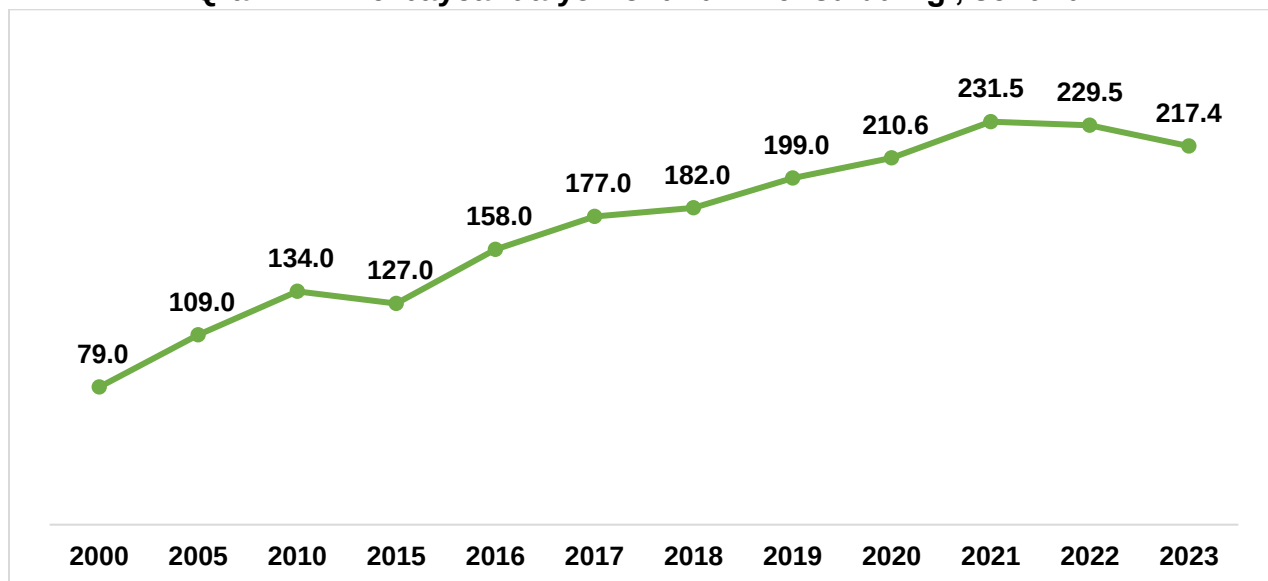
Qrafik 3. Əsas istehsalçı rayonlarda məhsul yığımı, min ton

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

🇦🇩 2023-cü ildə yerkökünün məhsuldarlığı 2019-cu ilə nisbətən 9.2% artıb, 2022-ci ilə nisbətən isə 5.3% azalaraq 217.4 sent/ha olub (Qrafik 4).

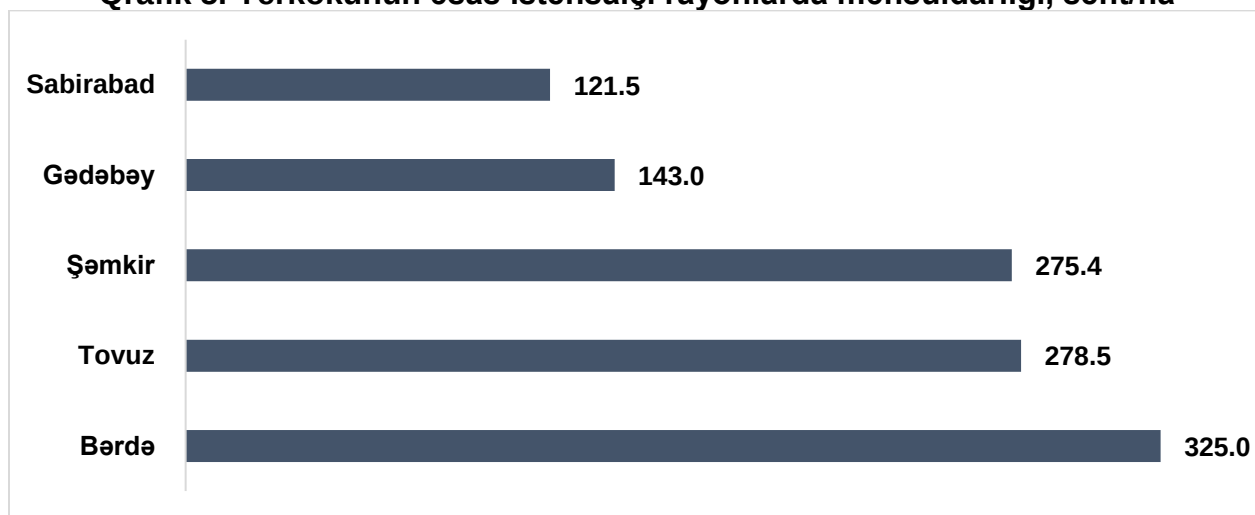
Qrafik 4. Azərbaycanda yerkökünün məhsuldarlığı, sent/ha

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

🇦🇿 2023-cü ildə yerkökünün məhsuldarlıq göstəricisi Bərdə, Tovuz və Şəmkir rayonlarında ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olub (Qrafik 5).

Qrafik 5. Yerkökünün əsas istehsalçı rayonlarda məhsuldarlığı, sent/ha

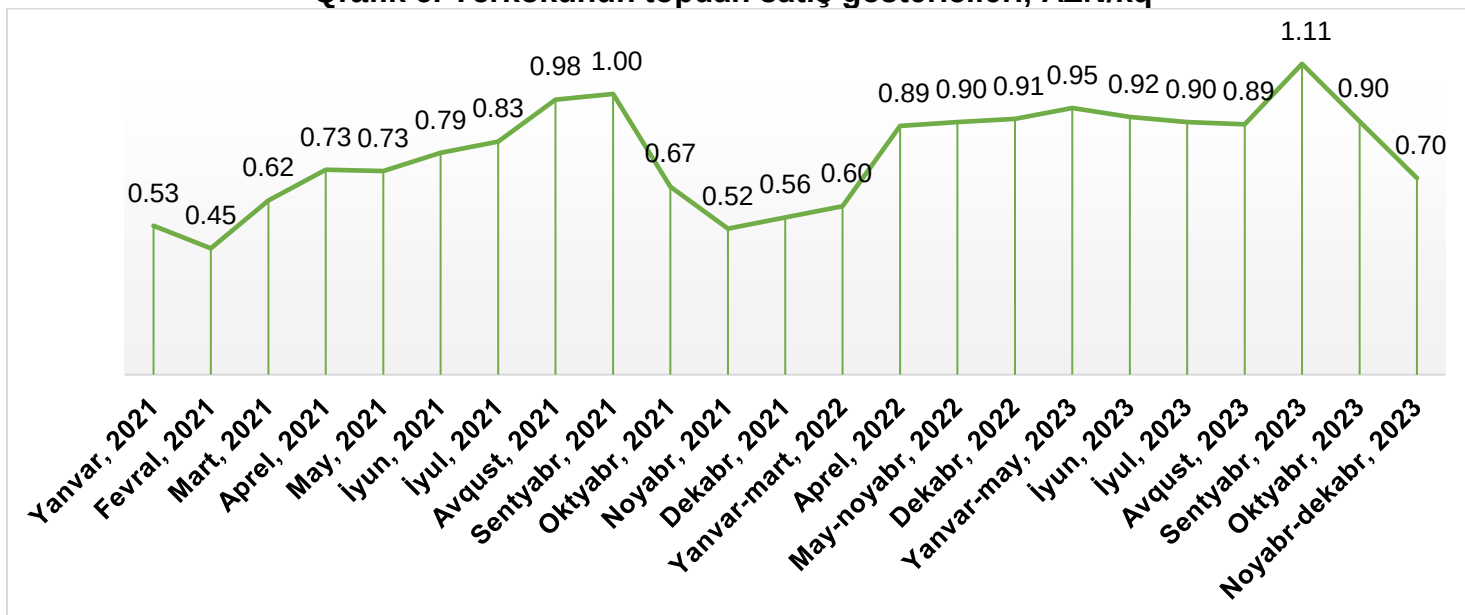

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2. Qiymət göstəriciləri

🇦🇿 2021-2022-ci illərdə daxili bazarda yerkökünün 1 kiloqramının topdan satış qiymətləri mövsümdən asılı olaraq 0.45-1.00 AZN, 2023-cü ildə isə 0.70-1.11 AZN arasında dəyişib (Qrafik 6).

Qrafik 6. Yerkökünün topdan satış göstəriciləri, AZN/kg

Mənbə: aqrarbazar.az

3. İdxal və ixrac göstəriciləri

🇦🇿 Azərbaycanın yerkökü və şalgam (ağ turp) ixracı 2023-cü ildə 3.0 min ton olmuşdur. 2023-cü ildə ölkədən yerkökü və şalgam ixracı 2019-cu ilə nisbətən 23.6%, 2022-ci ilə nisbətən isə 15.1% artmışdır.

🇦🇿 Azərbaycana yerkökü və şalgam idxalı isə son beş ildə ən çox 2023-ci ildə 3.7 min ton olmuşdur (Cədvəl 1).

Cədvəl 1. Yerkökü və şalgamın (ağ turp) idxal-ixrac həcmi

	İdxal		İxrac	
	miqdarı, ton	məbləği, min ABŞ dolları	miqdarı, ton	məbləği, min ABŞ dolları
2015	135.0	49.2	451.1	142.1
2016	1,627.4	540.4	1,399.6	620.6
2017	1,947.9	541.8	1,082.6	463.2
2018	1,345.8	601.7	2,573.1	991.7
2019	462.0	161.8	2,438.8	1,019.1
2020	1,509.4	530.8	2,547.2	1,013.1
2021	2,481.8	876.8	1,140.8	494.4
2022	1,292.3	452.9	2,620.2	1,344.8
2023	3,651.7	1,283.8	3,014.6	1,494.5

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

🇦🇿 2023-cü ildə Azərbaycandan yerkökü və şalgam əsasən Rusiya (67.1%), Ukrayna (28.9%) və Belarusa (3.9%) ixrac olunub (Cədvəl 2).

Cədvəl 2. Yerkökü və şalgam (ağ turp) ixracının ölkələr üzrə bölgüsü

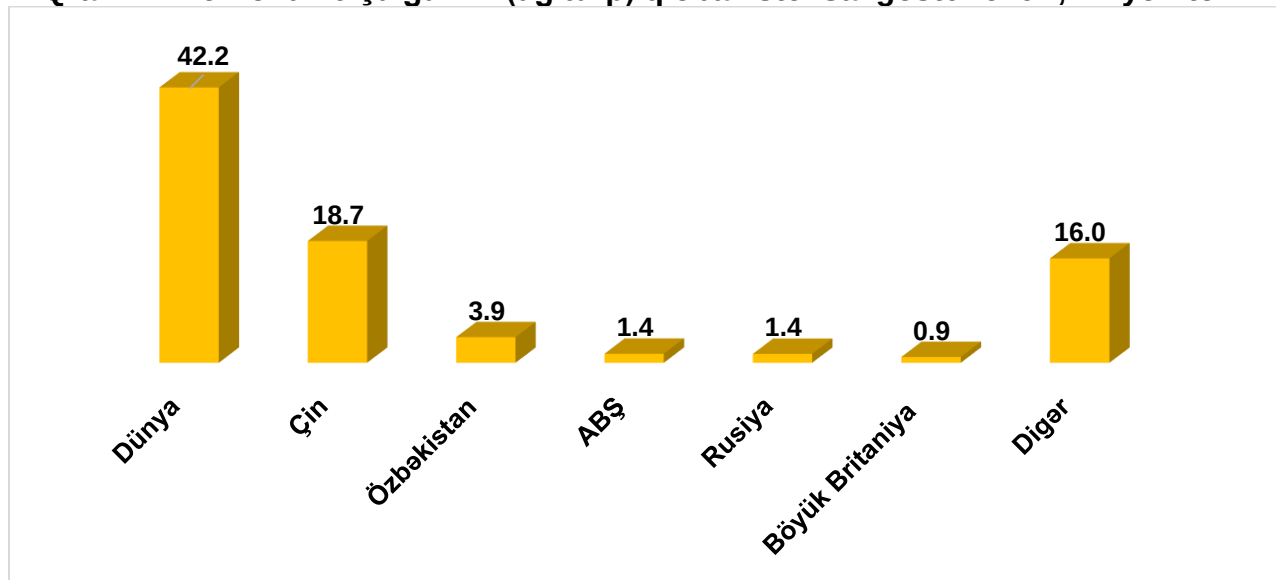
	2020		2021		2022		2023	
	miqdarı, ton	məbləği, min ABŞ dolları	miqdarı, ton	məbləği, min ABŞ dolları	miqdarı, ton	məbləği, min ABŞ dolları	miqdarı, ton	məbləği, min ABŞ dolları
Rusiya	2,087.5	940.4	1,071.3	482.1	2,361.9	1,187.2	1,994.4	1,124.0
Ukrayna	14.1	3.5	-	-	35.4	12.4	860.2	239.0
Belarus	-	-	-	-	134.7	123.2	114.7	83.1
Digər	445.6	69.2	69.5	12.3	88.2	22.1	45.2	48.4
Cəmi ixrac	2,547.2	1,013.1	1,140.8	494.4	2,620.2	1,344.8	3,014.6	1,494.5

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

4. Qlobal istehsal, idxal və ixrac göstəriciləri

FAO-nun məlumatına əsasən 2022-ci ildə 42.2 milyon ton yerkökü və şalğam istehsal olunub. Dünya üzrə istehsal olunan yerkökü və şalğamın 60.0%-dən çoxu 5 ölkənin payına düşüb (Qrafik 7).

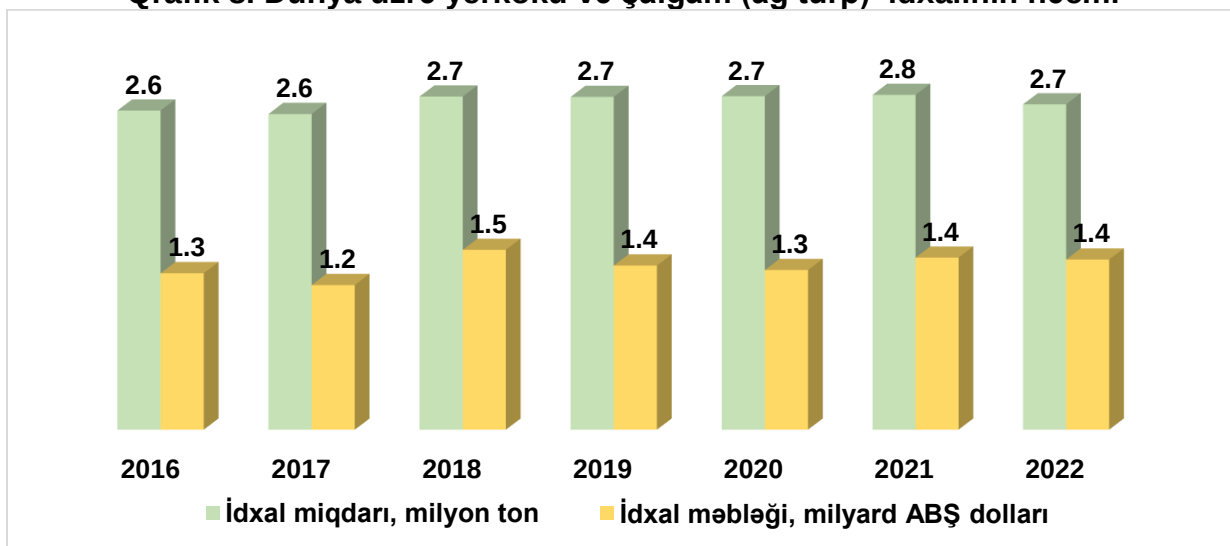
Qrafik 7. Yerkökü və şalğamın (ağ turp) qlobal istehsal göstəriciləri, milyon ton

Mənbə: Faostat.org

2022-ci ildə qlobal bazarda yerkökü və şalğam (ağ turp) idxalının həcmi 2.7 milyon ton və ya 1.4 milyard ABŞ dolları olub (Qrafik 8).

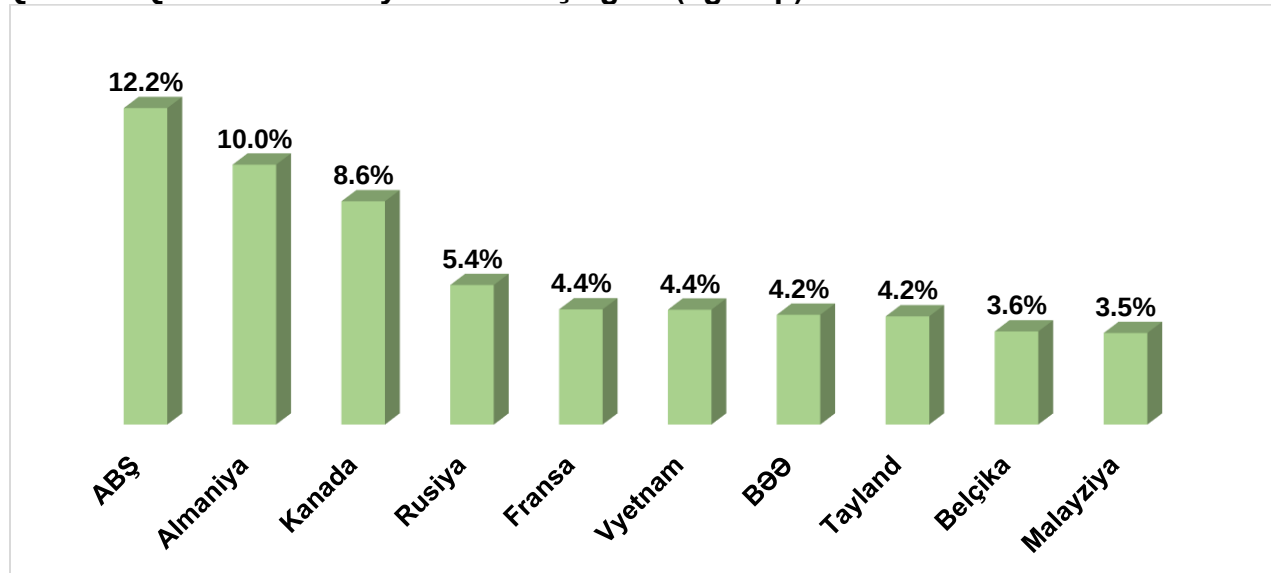
Qrafik 8. Dünya üzrə yerkökü və şalğam (ağ turp) idxalının həcmi

Mənbə: Trademap.org

🌐 2022-ci ildə dünya üzrə yerkökü və şalğam (ağ turp) idxalının 60.0%-dən çoxu ABŞ, Almaniya, Kanada, Rusiya, Fransa, Vyetnam, BƏƏ, Tayland, Belçika və Malayziyanın payına düşüb (Qrafik 9).

Qrafik 9. Qlobal bazarda yerkökü və şalğam (ağ turp) idxalının ölkələr üzrə strukturu

Mənbə: Trademap.org

🌐 Dünya üzrə yerkökü və şalğam ixracında Çin (32.3%), Hollandiya (11.5%), ABŞ (8.0%), Meksika (5.4%) və Kanada (4.2%) olmaqla ilk beşlikdədir

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tabeliyində

Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi

tərəfindən hazırlanıb

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

S.Vəzirov küçəsi, 91
AZ 1025 Bakı, Azərbaycan

**AQRAR TƏDQIQATLAR
MƏRKƏZİ**